

Kohtulahendite kogumik

Kohtuasi C-94/14

**Flight Refund Ltd
versus
Deutsche Lufthansa AG**

(eelotsusetaotlus, mille on esitanud Kúria)

Eelotsusetaotlus — Vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala — Õigusalane koostöö tsiviilasjades — Euroopa maksekäsu menetlus — Määrus (EÜ) nr 1896/2006 — Artiklid 17 ja 20 — Sellise kohtu kohustused, kes menetleb taotlust määrata kohus, kes on territoriaalselt pädev lahendama kohtuasja, mis tuleneb Euroopa maksekäsule kostja vastuväite esitamisest — Euroopa maksekäsu päritoluliikmesriigi kohtute pädevus — Määrus (EÜ) nr 44/2001 — Nõue, mis tuleneb õigusest saada määruse (EÜ) nr 261/2004 alusel hüvitist lennu hilinemise eest

Kokkuvõte – Euroopa Kohtu (teine koda) 10. märtsi 2016. aasta otsus

1. *Eelotsuse küsimused — Euroopa Kohtu pädevus — Piirid — Siseriikliku kohtu pädevus — Eelotsuse küsimuse vajalikkus ja tõstatatud küsimuste asjakohasus — Siseriikliku kohtu hinnang*
(ELTL artikkel 267)
2. *Transport — Õhutransport — Määrus nr 261/2004 — Hüvitis ja abi reisijatele — Lennu pikaajaline hilinemine — Rahvusvahelise kohtualluvuse kindlaksmääramine — Määruse nr 44/2001 kohaldatavus — Rahvusvahelise õhuveo nõuete ühtlustamise Montréali konventsiooni kohaldamatus*
(Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus nr 261/2004, artiklid 5–7; nõukogu määrus nr 44/2001; 1999. aasta Montréali konventsioon, artikkel 19)
3. *Õigusalane koostöö tsiviilasjades — Euroopa maksekäsu menetlus — Määrus nr 1896/2006 — Euroopa maksekäsule esitatud vastuväide, milles ei ole vaidlustatud päritoluliikmesriigi kohtu pädevust — Mõju — Kostja kohtusseilmumise määruse nr 44/2001 artikli 24 tähenduses — Puudumine — Vastuväide, mis sisaldab sisulisi väiteid — Mõju puudumine*
(Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus nr 1896/2006, artikli 17 lõige 1; nõukogu määrus nr 44/2001, artikkel 24)
4. *Õigusalane koostöö tsiviilasjades — Euroopa maksekäsu menetlus — Määrus nr 1896/2006 — Sellise kohtu kohustused, kes menetleb taotlust määrata kohus, kes on territoriaalselt pädev lahendama kohtuasja, mis puudutab Euroopa maksekäsu aluseks olevat nõuet ja tuleneb maksekäsule kostja vastuväite esitamisest — Menetlusküsimus, mida see määrus sõnaselgelt ei reguleeri — Maksekäsu päritoluliikmesriigi siseriikliku õiguse kohaldatavus*

(Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus nr 1896/2006, artikli 17 lõige 1 ja artikkel 26)

5. *Õiguslane koostöö tsiviilasjades — Euroopa maksekäsu menetlus — Määrus nr 1896/2006 — Sellise kohtu määramine, kes on territoriaalselt pädev lahendama kohtuasja, mis puudutab Euroopa maksekäsu aluseks olevat nõuet ja tuleneb maksekäsule kostja vastuväite esitamisest — Määruse nr 44/2001 kohaldatavus — Kasuliku mõju ja kaitseõiguste tagamine*

(Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus nr 1896/2006; nõukogu määrus nr 44/2001)

6. *Õiguslane koostöö tsiviilasjades — Euroopa maksekäsu menetlus — Määrus nr 1896/2006 — Kohus, kes menetleb taotlust määrata kohus, kes on territoriaalselt pädev lahendama kohtuasja, mis puudutab Euroopa maksekäsu aluseks olevat nõuet ja tuleneb maksekäsule kostja vastuväite esitamisest — Kohtu määramise tulemusel maksekäsu päritoluliikmesriigi kohtutel rahvusvahelise pädevuse olemasolu või puudumine — Tagajärjed*

(Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus nr 1896/2006; nõukogu määrus nr 44/2001)

1. Vt otsuse tekst.

(vt punktid 40 ja 41)

2. Reisija õigus saada lennu hilinemise korral kindlasummalist ja ühetaolist hüvitist – mis tuleneb määruse nr 261/2004, millega kehtestatakse ühiseeskirjad reisijatele lennureisist mahajätmise korral ning lendude tühistamise või pikaajalise hilinemise eest antava hüvitise ja abi kohta, artiklitest 5–7 – ei sõltu kahju hüvitamisest, mis on ette nähtud rahvusvahelise õhuveo nõuete ühtlustamise Montréali konventsiooni artiklis 19. Seega, kuna ühelt poolt määruse ja teiselt poolt Montréali konventsiooni sätetel põhinevad õigused kuuluvad erinevatesse õiguslikesse raamistikesse, ei ole konventsioonis ette nähtud rahvusvahelise kohtualluvuse eeskirjad kohaldatavad avaldustele, mis on esitatud ainult määruse nr 261/2004 alusel, vaid need avaldused tuleb läbi vaadata määruse nr 44/2001 kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades alusel.

(vt punktid 45 ja 46)

3. Vt otsuse tekst.

(vt punkt 47)

4. Euroopa Liidu õigust tuleb tõlgendada nii, et kui kohus viib läbi Euroopa maksekäsu päritoluliikmesriigi territoriaalselt pädeva kohtu määramise menetlust ja analüüsib neil asjaoludel küsimust, kas selle liikmesriigi kohtutel on rahvusvaheline pädevus lahendada kohtuasi, mis puudutab selle maksekäsu aluseks olevat nõuet, millele kostja esitas ettenähtud tähtaja jooksul vastuväite, siis kuna määruses nr 1896/2006, millega luuakse Euroopa maksekäsumenetlus, ei ole selle kohtu volituste ja kohustuste kohta midagi märgitud, reguleerib neid menetlusküsimusi vastavalt määruse artiklile 26 kõnealuse liikmesriigi siseriiklik õigus.

Nimelt, kuna määruse nr 1896/2006 ülesehitusest nähtub, et selle eesmärk ei ole liikmesriikide menetlusõigust ühtlustada, ja arvestades määruse artikli 17 lõike 1 piiratud kohaldamisala, tuleb seda sätet niivõrd, kuivõrd selles on ette nähtud menetluse automaatne jätkumine kostja vastuväite korral, tõlgendada kooskõlas tavalise tsiviilkohtumenetluse normidega selles tähenduses, et kõnealuse sättega ei ole kehtestatud mingit konkreetset nõuet, mis puudutaks nende kohtute laadi, kus menetlus peab jätkuma, või õigusnorme, mida selline kohus peab kohaldama.

(vt punktid 48, 54, 56 ja 73 ning resolutsioon)

5. Euroopa Liidu õigust tuleb tõlgendada nii, et olukorras, milles kohus viib läbi Euroopa maksekäsu päritoluliikmesriigi territoriaalselt pädeva kohtu määramise menetlust ja analüüsib neil asjaoludel küsimust, kas selle liikmesriigi kohtutel on rahvusvaheline pädevus lahendada kohtuasi, mis puudutab selle maksekäsu aluseks olevat nõuet, millele kostja esitas ettenähtud tähtaja jooksul vastuväite, nõuab määrus nr 44/2001 kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades, et Euroopa maksekäsu päritoluliikmesriigi kohtute rahvusvahelise pädevuse küsimus lahendataks menetlusnormide kohaselt, mis võimaldavad tagada määruse sätete kasuliku mõju ja kaitseõigused, olenemata sellest, kas kõnealuse küsimuse lahendab eelotsusetaotluse esitanud kohus või viimase määratud kohus, kellel on territoriaalne ja sisuline pädevus lahendada nõue tavalises tsiviilkohtumenetluses.

Siseriiklikud õigusnormid, mis on kohaldatavad siseriiklikus kohtus toimuvale menetlusele, peavad võimaldama sellel kohtul rahvusvahelise kohtualluvuse küsimust analüüsida määruses nr 44/2001 sätestatu alusel, võttes arvesse kogu teavet, mida tal on selleks vaja. Kui see ei oleks nii, võiks kohus kas tõlgendada oma menetlusnorme nii, et need võimaldavad kõnealused nõuded täita, või määrata kohtu, kellel on sisuline pädevus lahendada nõue sisuliselt tavalises tsiviilkohtumenetluses territoriaalselt pädeva kohtuna, kes sel juhul peab tegema otsuse oma rahvusvahelise pädevuse kohta lähtuvalt määruses nr 44/2001 sätestatud kriteeriumidest.

(vt punktid 48, 62–64 ja 73 ning resolutsioon)

6. Euroopa Liidu õigust tuleb tõlgendada nii, et kui kohus viib läbi Euroopa maksekäsu päritoluliikmesriigi territoriaalselt pädeva kohtu määramise menetlust ja analüüsib neil asjaoludel küsimust, kas selle liikmesriigi kohtutel on rahvusvaheline pädevus lahendada kohtuasi, mis puudutab selle maksekäsu aluseks olevat nõuet, millele kostja esitas ettenähtud tähtaja jooksul vastuväite, ning kui niisugune kohus otsustab Euroopa maksekäsu päritoluliikmesriigi kohtute rahvusvahelise pädevuse üle ja järeldab, et määruses nr 44/2001 kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades sätestatud kriteeriume arvestades on neil selline pädevus, kohustavad nimetatud määrus ja määrus nr 1896/2006, millega luuakse Euroopa maksekäsumenetlus, kohut tõlgendama siseriiklikku õigust nii, et see võimaldab tal kindlaks teha või määrata kohtu, kellel on territoriaalne ja sisuline pädevus asjaomane menetlus läbi viia.

Seevastu juhul, kui niisugune kohus järeldab, et rahvusvaheline pädevus puudub, ei pea ta analoogselt määruse nr 1896/2006 artikliga 20 maksekäsku omal algatusel läbi vaatama. Nimelt, kuna sellist menetluslikku olukorda reguleerib mitte määrus nr 1896/2006, vaid siseriiklik õigus, ei saa selle määruse sätteid, sealhulgas artikkel 20, olla sellele olukorrale isegi analoogia alusel kohaldatavad. Peale selle ei saa vastavalt määruse nr 1896/2006 artikli 18 lõikele 1 maksekäsk, millele kostja esitas ettenähtud tähtaja jooksul vastuväite, olla täidetav. Seega peab niisugune kohus tegema sellest, kui ta määruse nr 44/2001 alusel tuvastab Euroopa maksekäsu päritoluliikmesriigi kohtute pädevuse puudumise, järeldused, mis selliseks juhuks on ette nähtud siseriiklikus menetlusõiguses.

(vt punktid 48, 66, 67, 69–73 ja resolutsioon)